

Quarterly Disability

<http://kn.pfron.org.pl/kne/articles/archive/nr-iii20138/197,Wstep.html>
2024-05-01, 07:18

Wstęp

Autor: Wojciech Skiba

Wstęp

„Chcę takich samych szans, jak osoby w pełni sprawne. Nie chcę pracować w jakimś specjalnym miejscu dla niepełnosprawnych”. Przytoczone powyżej zdanie z publikacji Liz Sayce dobrze oddaje ducha bieżącego numeru „Niepełnosprawności”. Postulat uczestnictwa, całościowej partycypacji, zwłaszcza w pełnieniu najważniejszych ról społecznych, w tym pracy – to dziś najważniejsze wyzwanie dla polityk społecznych, nie tylko w Polsce, ale także w innych krajach poważnie traktujących problem wykluczenia społecznego. Jednocześnie nacisk na „zatrudnianie”, bez realizacji całościowej polityki, tworzonej wspólnie z osobami, których ma dotyczyć i są one „nosicielami” problemu, którego rozwiązaniu te polityki są dedykowane, często prowadzi na manowce. Segregacja, izolacja, instrumentalne traktowanie przez pracodawców, całkowite uzależnienie od realizowanych programów, w końcu wtórne wykluczenie i zniechęcenie – to antynomie realizowanych polityk, gdy za szybko pragnie się osiągnąć efekt i zbyt upraszcza się rzeczywistość. Z problemem tym mamy do czynienia w wielu krajach, także w Polsce; często pojawiają się głosy, że pewne instrumenty wsparcia, bardziej niż osobie niepełnosprawnej, dla której były pomyślane, służą innym podmiotom – zwłaszcza przedsiębiorcom. Tym samym system oceniany jest jako niesprawiedliwy, nie dotyczący problemów, dla rozwiązania których został ustanowiony. Publikacja Liz Sayce, której obszernie fragmenty zdecydowaliśmy się przedstawić (całość dostępna jest na stronie internetowej Kwartalnika), wydaje się być szczególnie celna nie tylko dlatego, iż stanowi cenne kompendium wiedzy o formach wspierania zatrudnienia osób niepełnosprawnych

na Wyspach Brytyjskich, ale także ponieważ diagnozuje zarysowany przeze mnie problem i opisuje, jak w Wielkiej Brytanii dąży się do stworzenia adekwatnych narzędzi wspierania zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Materiał ten pokazuje przede wszystkim determinację władzy publicznej (książka sygnowana jest wszak przez Ministerstwo ds. Pracy i Emerytur) w opracowywaniu i wdrażaniu efektywnych narzędzi realizacji wyznaczonych celów, uwzględniających zgłaszane potrzeby środowiska osób niepełnosprawnych. Wybraliśmy do części pierwszej Kwartalnika dwa rozdziały omawianej powyżej publikacji Liz Sayce, które odnoszą się do zagadnień związanych z funkcjonowaniem osób niepełnosprawnych na rynku pracy. Rozdział 4 dotyczy mechanizmów wsparcia specjalistycznego, realizowanego na terenie Wielkiej Brytanii. Autorka wskazuje tu, po obszernym omówieniu wspomnianych zagadnień, rolę państwa jako oferenta różnych form wsparcia, pracodawców i ich rolę przywódczą w znoszeniu barier dla rozwoju zawodowego osób niepełnosprawnych (którzy tym samym pełnią funkcję kontrolerów nad oferowanymi usługami). W rozdziale tym znaleźć można również szereg istotnych rekomendacji, zwłaszcza odnoszących się do potencjalnych i realizowanych działań przez Ministerstwo ds. Pracy i Emerytur Wielkiej Brytanii Zjednoczonego Królestwa. Wiele z nich mogłoby się stać inspiracją dla działań naszych organów administracji, zarówno na szczeblu rządowym, jak i samorządowym. Rozdział 5 odnosi się przede wszystkim do konieczności podjęcia szerokiej współpracy na rzecz wsparcia, która dzięki temu nabierze kompleksowego charakteru. Wszelkie polityki zajmujące się kwestią zdrowia, umiejętności, edukacji itp. muszą od samego początku uwzględniać problematykę niepełnosprawności. Chodzi tu o swoistą „pracę u podstaw”, której rzecznikiem i ambasadorem powinien stać się każdy rząd. O wsparciu, rehabilitacji i zatrudnianiu traktują również pozostałe zamieszczone w tym numerze Kwartalnika „Niepełnosprawność – zagadnienia, problemy, rozwiązania” artykuły recenzowane. W dziale System wsparcia osób z niepełnosprawnością znalazł się artykuł Marcina Garbata „Wsparcie osób z niepełnosprawnością wzroku

- krótka historia szkolenia psów przewodników i posługiwania się białą laską”, mówiący o najbardziej znanych, wydawałoby się, atrybutach osób niewidomych. Autor podchodzi do tematu historycznie, przedstawiając rolę pomysłowości zarówno ludzi sprawnych, jak i niepełnosprawnych, w wykorzystywaniu przedmiotów i zwierząt w celu poprawienia sprawności. W dziale Rehabilitacja zamieszczony został artykuł Magdaleny Koper i Tomasza Tasiemskiego „Miejsce sportu w procesie rehabilitacji osób niepełnosprawnych fizycznie”, w którym autorzy również historycznie analizują rolę sportu w życiu osób niepełnosprawnych. Artykuł ma wiele wątków o charakterze społecznym, a także podejmuje problematykę adaptowanej aktywności fizycznej, która wyrasta na gruncie wielowiekowej tradycji i doświadczeń związanych z wykorzystywaniem ruchu jako środka wspomagającego i doskonalącego rozwój człowieka. W dziale Zatrudnianie przeczytają Państwo natomiast tekst Marii Agnieszki Paszkowicz „Realizacja prawa do pracy osób z niepełnosprawnościami w świetle Karty Praw Osób Niepełnosprawnych”. Artykuł przedstawia analizę dokumentów rządowych i ma w głównej mierze charakter interpretacji prawnej kierunków zmian zachodzących w zakresie zatrudniania osób niepełnosprawnych.

Dr Wojciech Skiba
Prezes Zarządu PFRON
Wydawca i Przewodniczący Rady Programowej

[Generate quote from this publication](#)

Generate the quote

Download

[Previous Page](#)
[Next Page](#)